

Конференция в Президентството на Република България

20 юни 2013

Ваше превъзходителство, г-жа Маргарита Попова, Вицепрезидент на Република България, Дами и Господа,

За мен, като представител на ВКБООН, е голяма чест да открия тази конференция на тема „Национална система за закрила на чужденци в Република България“, организирана под патронажа на Президентството на Републиката.

Искам да благодаря на г-жа Вицепрезидента за това, че избра 20 юни за тази толкова навременна конференция. Защото днес е международният ден на бежанците и ние ще отделим един момент, за да отбележим смелостта и борбата на повече от 45 милиона бащи, майки, синове и дъщери, поотделно или като семейства, които са били насилствено разселени, поради ожесточени военни конфликти и преследване.

Преди 21 години България стана страна по Конвенцията от 1951 г. за статута на бежанците и нейния протокол от 1967 г. През юли тази година ВКБООН ще отбележи 20 г. присъствие в България. Това са 20 години на много тясно сътрудничество между ВКБООН и България и особено с ДАБ към МС.

През тези години ролята на ВКБООН еволюира от активен участник в областта на закрилата, предоставящ директна помощ, до служба, осъществяваща застъпничество и лобиране и предоставяща съвети, подкрепа и обучение на всички участници, които са в контакт с лицата, търсещи закрила и бежанците в България като главна дирекция „Гранична полиция“, дирекция „Миграция“, съдебната власт, полицията и много други.

Ние участвахме активно в написването на първото бежанско законодателство в България в края на 90-те години и сме подкрепяли и предоставяли коментари на закони като Закон за убежището и бежанците и Закон за чужденците в Република България. Ние ще продължим да го правим винаги, когато е необходимо, за да се подобри законодателството в съответствие с международно признатите стандарти на

бежанско право, както и с преработените инструменти на ЕС относно Обща европейска система за убежище, които бяха приети миналата сряда, 12 юни.

ВКБООН признава ангажираността на България да гарантира достъп до територия на тези, които търсят убежище и международна закрила. В последните 20 години, 22715 души от 97 страни са кандидатствали за закрила в България. 1542 души са получили статут на бежанец и 5088 души, хуманитарен статут. Доволни сме също така, че през април тази година, за първи път откак в закона съществува тази възможност, на бежанец беше дадено Президентско убежище. Това бележи на най-високо ниво в държавата признанието, че търсенето на убежище е, както се казва в член 14 на Всеобщата декларация за човешките права, човешко право, което трябва да бъде защитавано и укрепвано.

Това е особено важно сега, когато виждаме хуманитарна криза след хуманитарна криза да се развиват по света, водещо до милиони хора, които трябва да бягат от преследване и война. Както казах, с времето в България дойдоха много хора, които търсят убежище и на тях им беше осигурен достъп до територия и до процедура за статут на бежанци. Бяха открити регистрационно приемателни центрове за тези хора и беше разработена Национална програма за интеграция, за да се позволи и улесни интеграцията в българското общество на тези, които са получили статут на бежанец или хуманитарен статут. Не винаги е било лесно и условията не винаги са идеални, но все пак ги има.

В тази връзка не можем да помогнем, но сме загрижени за настоящия капацитет за приемане на лица, търсещи закрила, с оглед устойчивото нарастване броя на търсещите закрила, които са пристигнали и продължават да пристигат в България всеки ден. В първите пет месеца на тази година 1392 души са кандидатствали за закрила, което е повече от общия брой за цялата 2012 г. Ние сме изпълнени с надежда и увереност, че ДАБ ще може да осигури намирането на адекватни и незабавни решения.

В допълнение към поемането на отговорност за търсещите закрила лица и бежанците, които идват сами в страната, България също се е ангажирала да стане държава за презаселване до 2014 г. ДАБ вече подготвя своите планове за избор, приемането и максималната интеграция на група от 20 бежанци, понастоящем под мандата на ВКБООН, които не могат да останат в страната, където са намерили Конференция в Президентството, 20 юни. Реч.

първо убежище. В тази връзка, аз имах късмета да присъствам на семинарите по презаселването, които бяха проведени в София в края на май и началото на юни тази година. Участието на ключови министерства, както и на местни общини, е окуражителен знак, че това презаселване може да се състои при най-добрите условия. Трябва да споменем, че България показва и своята ангажираност за справяне с проблема за лицата без гражданство като стана през 2012 г. страна по двете конвенции за лица без гражданство, конвенцията от 1954 за лица без гражданство и конвенцията от 1961 г. за редуциране случаите на лицата без гражданство. Ние очакваме с нетърпение да работим със съответните държавни институции за установяването на процедура за определяне статута на лица без гражданство.

За мен е важно накрая да спомена, че в допълнение към решаващата роля на държавните институции и на ДАБ в областта на убежището, не трябва да забравяме да отбележим не по-малко решаващата роля на институции като БЧК, който всеки ден предоставя помощ и подкрепа на лица, търсещи закрила и бежанци, всички НПО, които предоставят правна помощ, съвети, социална медиация и подпомагат лица, търсещи закрила и бежанци за по-добър достъп до държавни услуги, както мониторинг на правилното прилагане на процедурата за закрила. Не трябва да се забравят многобройните актове на индивидуална добронамереност, която българското население чрез традиционната си толерантност предоставя на онези, които са дошли да търсят закрила в България.

Това започва от офицера от гранична полиция, платил от джоба си за храна на семейство, което току що е намерено да се лута от дълго време по българо-турската граница и продължава с многобройните млади и ентузиазирани доброволци, които отделият от свободното си време, за да преподават български на бежански.

Г-жо Вицепрезидент, Дами и Господа, позволете ми, от името на всички лица, търсещи убежище и бежанци, които са намерили закрила и нова надежда в България, да Ви кажа: Благодаря!

Конференция в Президентството, 20 юни. Реч.